

Antoon van Balkom

Lagere verzuimkosten door intensieve therapie

Terwijl hun imago anders doet vermoeden, zijn privéklinieken goedkoper dan reguliere zorg. Het rekenmodel van econometrist Antoon van Balkom levert het bewijs dat private zorg de verzuimkosten van een organisatie kan terugdringen. Mensen worden direct geholpen en krijgen intensieve zorg. Gevolg: de patiënt keert sneller terug in de maatschappij én op zijn werk.

Tekst: Sylvia Plette
Foto: Sake Rijpkema

Bij de gedachte aan een privékliniek is het cordeel vaak al gevestigd: onbetaalbaar. "Dat komt omdat mensen mathematisch denken. Ze zien een mooie kliniek in een bijzondere omgeving of een aantrekkelijke website en denken, dat zal wel duur zijn", legt econometrist Antoon van Balkom uit. Van Balkom is een van de initiatiefnemers van U-center, een breedspectrum privékliniek in Nederland. Binnen

U-center worden mensen geholpen die in hun leven of werk zijn vastgelopen als gevolg van een depressie, verslaving, angst, burn-out of trauma. Van Balkom toont met een rekenmodel aan dat private, intensive zorg de verzuimkosten van een organisatie terugdringen. En wel dankzij intensieve zorg van vier tot zes weken op een externe locatie. "Het idee is heel simpel. Het heeft alles te maken met snelheid en intensiteit." Zowel de private als de reguliere zorg heeft te maken met twee

soorten kosten: materiële en immateriële. In zijn rekenmodel (zie tekstkader) laat Van Balkom zien dat zowel de werkgever als de AOV-verzekeraar vooral op de immateriële kosten kunnen besparen. Voordat Van Balkom zijn model maakte, interviewde hij patiënten met verschillende functies. Zo bracht hij elementen als salaris, omzetverlies voor de onderneming bij het wegvalen van de werknemer, kosten voor vervangend personeel, tijd van afwezigheid en de wijze waarop de organisatie is verzekerd in kaart.

"Uit dit onderzoek blijkt dat veel mensen graag intensievere hulp willen. Uiteindelijk wil niemand langdurig ziek zijn en het is zowel voor de patiënt als zijn omgeving beter om meteen geholpen te worden."

Volgens het rekenmodel van Van Balkom kan een organisatie vooral door snelheid kosten besparen. Hij heeft het dan over snelheid op twee gebieden: iemand direct opnemen, dus geen wachtlijsten, en kortdurende intensieve zorg aanbieden,

zodat hij ook weer snel 'klaar' is. De econometrist legt uit: "Bij iemand wordt een burn-out ge-diagnosticeerd. De persoon in kwestie krijgt van zijn huisarts of bedrijfsarts het bezoeken van een therapeut voorgeschreven. Vaak is hij dan een jaar onderweg voordat hij er weer bovenop is en weer aan de slag kan. Bij ons gaat iemand met burn-out een zes weken durend intensief behandeltraject in van veertig uur therapie per week, gevolgd door zeven weken re-integratie. Dat is een verschil van 41 weken." Hoewel de kosten voor het verblijf (vanaf 150 euro per dag) misschien afschrikken, zijn de immateriële kosten uiteindelijk lager. Denk aan de snelle terugkeer van de werknemer, maar ook aan kosten voor vervangend personeel en omzetverlies tijdens de afwezigheid van de werknemer. "De besparingen kunnen per geval in de tienduizenden euro's lopen, en vaak nog meer."

Model

Van Balkom legt zijn rekenmodule uit aan de hand van een voorbeeld (zie kader). De verzuimkosten van een accountant staan daarin centraal. Het grote verschil is met name te zien in de absentie: bij een reguliere zorgbehandeling is de patiënt 52 weken uit de running, terwijl hij inclusief een behandeling in U-center maar 13 weken afwezig is. Zet je cit af tegen de maandelijkse omzetverliezen en de kosten voor vervangend personeel, dan wordt al snel duidelijk waar de winst te behalen is. Het model van de accountant schets een goed beeld van de besparingen, maar het gaat wel om een persoon met een flink salaris. "Om die reden kwam onze Medische en Klinische Adviesraad met het idee om ook het break-even point te berekenen, ofwel, op welk salaris ligt het punt dat de keuze tussen de reguliere en private zorg financieel gezien niet uitmaakt. Ik kwam tot de verrassende conclusie dat het break-even

Rekenmodel verzuimkosten

Casus: Adviseur in samenwerkingsverband met partners, bijvoorbeeld een accountant.
Soort problematiek: burn-out.

Inputdata		Nadere toelichting
Salaris patiënt/adviseur per jaar:	€ 120.000,-	€ 10.000,- per maand*
Omzetverlies voor onderneming		
- Omzet door adviseur/patiënt per jaar:	€ 174.000,-	€ 14.500,- per maand
- Omzetverlies in % voor eerste maand:	100 %	€ 14.500,-
- Omzetverlies in % daarna:	50 %	€ 7.250,- per maand
Kosten vervanging, inhuur personeel, overwerk door collega's		
- Kosten eerste maand:	-	
- Kosten per maand daarna:	€ 6.000,-	
Absentie, behandeling en kosten bij een reguliere behandeling		
- Afwezigheid (ziekte) in weken:	52	12 maanden
- Aantal benodigde consulten:	40	
- Kosten per consult:	€ 100,-	Totale kosten consults: € 4.000,-
Absentie, behandeling en kosten bij U-center		
- Afwezigheid (ziekte) in weken:	13	3 maanden
- Duur van behandeling in weken:	6	1,4 maanden
- U-center tarief voor behandeling per dag:	€ 300,-	Totale behandelingskosten: € 12.600,-
- U-center tarief voor verblijf per dag:	€ 195,-	Totale verblijfskosten: € 8.190,-
AOV-verzekering door onderneming		
- Heeft de onderneming een AOV-verzekering?	ja	
- Wachtijd in dagen:	30	1 maand
- % van salaris:	70 %	
- Premie in % van verzekerd bedrag:	9,70 %	€ 8.148,- jaarpromie
- Geldt er premievrijstelling in het eerste jaar?	nee	
- Geldt er premievrijstelling na het eerste jaar?	ja	
Vergoeding behandelkosten zorgverzekeraar		
- Reguliere behandeling:	100 %	
- U-center: Verblijfskosten van U-center worden niet vergoed	80 %	
- Vergoeding door onderneming aan patiënt van zijn niet verzekerde deel van de kosten	50%	

* Salaris is in dit model slechts gebruikt voor de berekening van de AOV-uitkering. Salaris vormt in dit model geen post van marginale kosten, maar staat voor omzetverliezen en kostenvervangings.

Financieel verschil U-center t.o.v. reguliere behandeling - uitgesplitst naar betrokken partijen:

Onderneming	€ 50.895
AOV-verzekeraar	€ 83.000
Zorgverzekeraar	€ 6.090
Patiënt	€ 5.355
Totaal	€ 102.460

point ligt bij een medewerker die bruto een kleine 11.000 euro per jaar kost. Dat komt neer op een brutosalaris van 910 euro per maand..." Met deze intensieve manier van zorg zijn dus aardig wat kosten te besparen. Maar veel belangrijker is de manier van behandelen - ook op langere termijn -

wel doeltreffend? "Ook hiervoor hebben we getallen die dat bewijzen. Deze getallen komen uit het buitenland, omdat deze gegevens in Nederland simpelweg nog niet beschikbaar zijn. We werken nauw samen met enkele toonaangevende buitenlandse klinieken, waar deze kortdurende en intensieve behandelme-

thode al 25 jaar succesvol wordt toegepast", aldus van Balkom. "Uit de statistieken van deze klinieken blijkt bijvoorbeeld dat het abstinentiepercentage na één jaar voor alcoholisten op 70 à 75 procent ligt. In Nederland zijn hierover geen cijfers beschikbaar, en dat is toch uiterst merkwaardig te noemen."

Keurmerk voor zelfstandige klinieken

Veel opvattingen over zelfstandige klinieken komen niet overeen met de werkelijkheid. Een zelfstandige kliniek is een poliklinisch behandelcentrum, opgezet en gefinancierd uit private middelen. Zelfstandige klinieken zijn verenigd in de organisatie Zelfstandige Klinieken Nederland (ZKN). De ZKN wil aan de misstanden die over privéklinieken bestaan, een einde maken. Een keurmerk moet daar een grote rol in spelen. "Wij willen het imago van zelfstandige klinieken verbeteren", legt Thijs Udo, secretaris van de ZKN, uit. "De Inspectie voor de Gezondheidszorg stelt wel eisen aan zelfstandige klinieken, maar die vinden wij te mager. Wij willen een basiskwaliteit die beter is dan die van ziekenhuizen, omdat de patiënt daar recht op heeft. Bij ons krijgt iedereen een persoonlijke behandeling."

Basiskwaliteit

Als een kliniek lid wil worden van de ZKN, moet aan het keurmerk worden voldaan. Dit keurmerk is een basiskwaliteitsnorm. In de negentien basis-eisen komen zaken als 'deskundigheid van specialisten', 'omgang met patiënten', 'veiligheid van de apparatuur' en 'monitoring van processen' aan de orde. De keuring wordt uitgevoerd door een onafhankelijke partij. "Met het keurmerk kan de patiënt rekenen op de best denkbare behandeling, hoogstaande kwaliteit en een korte wachttijd", aldus Udo. "Patiënten kunnen in privéklinieken binnen drie dagen terecht. In het ziekenhuis kan de wachttijd oplopen tot zes weken. Ook zijn zelfstandige klinieken absoluut goedkoper."

Behalve vanwege de besparingen zijn er volgens Van Balkom nog andere redenen om te kiezen voor een privékliniek. Zo hebben mensen met een afhankelijkheidsprobleem vaak een te laag zelfbeeld. Om het zelfrespect weer op te bouwen is het juist goed om de behandeling in een bijzondere omgeving te laten plaatsvinden. Comfort is daar één van de hulpmiddelen bij. "U-center beschikt onder meer over luxe kamers die van alle gemakken zijn voorzien." Daarnaast is er een uitgebreid wellnessgedeelte. Voor zo'n kamer moet je wel wat overhebben. "De goedkoopste kamer bij U-center kost 150 euro per dag. Dat is dan wel inclusief eten en drinken en gebruik van faciliteiten", legt hij uit. "Deze verblijfkosten zijn voor rekening van de patiënt. De behandelkosten zijn onderdeel van het besispakket en worden meestal volledig vergoed en mocht dit niet volledig zijn, dan in ieder geval voor tachtig procent."

Van Balkom geeft aan dat het rekenmodel in eerste instantie is gemaakt om te kijken wat de besparingen zijn. Het geeft houvast aan de individuele patiënt. "Het model kan maatschappelijke gevolgen hebben. Je kunt bijvoorbeeld een model maken, waarbij je de gemiddelde kostenbesparing uitrekent voor een burn-out bij de gemiddelde Nederlander. Je bekijkt hoeveel mensen het probleem hebben en gaat aan de slag met gemiddelde cijfers. Waarschijnlijk blijkt dat je in totaal miljoenen euro's kunt besparen." "Het is overigens niet zo dat ik de regulere manier wil bekritisseren. Maar het is wel tijd om wakker te worden en te kijken naar wat we in onze samenleving kunnen besparen", aldus Van Balkom. "Ik werd een beetje moe van de welles-nietes-discussie over welke zorg nou beter of goedkoper is. Met dit model kan ik concreet bewijzen dat de private zorg goedkoper is. Langzamerhand begint het bedrijfsleven dat ook in te zien."